

Та варто підкреслити найголовніше, що в навчальний план підготовки майбутніх викладачів економіки включено навчальну дисципліну «Тренінг-курс Розвиток soft skills у навчанні», який покликаний не тільки сприяти розвитку soft skills у теперішніх здобувачів освіти, але й навчитися розвивати та формувати soft skills у своїх майбутніх учнів та студентів. Зокрема, тренінг-курс за своїм змістом, формами та методами навчання покликаний забезпечити розвиток усіх тих м'яких навичок, які визначені актуальними для сьогодення та найближчого майбутнього.

Одним із проблемних питань розвитку soft skills є питання, які критерії та показники сформованості м'яких навичок викладача економіки можна брати за основу, щоб вважати, що у процесі фахової підготовки було досягнуто поставлені цілі. Чітко підібрані загальні та фахові компетентності та відповідні їм програмні результати, які описано в освітньо-професійній програмі «Професійна освіта (Економіка)» у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана дозволяють вирішити і це питання.

Список використаних джерел інформації:

1. Soft skills/ URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Soft_skills
2. Тілікіна Н. В. Навички XXI століття та умови їх формування і розвитку для молоді. URL: <https://dismp.gov.ua/navychky-khkhi-stolittia-ta-umovy-ikh-formuvannia-i-rozvytku-dlia-molodi/>
3. Ткачук І., Сосновенко Н. Розвиток «soft skills» у студентів коледжів. URL:https://lib.iitta.gov.ua/717748/1/Tkachuk_Sosnovenko_soft%20skills_2019_16-18.pdf

Кравець Світлана Григорівна,
кандидат педагогічних наук, старший
дослідник, старший науковий співробітник
лабораторії зарубіжних систем професійної
освіти і навчання, докторантка Інституту
професійної освіти НАПН України,
м. Київ, Україна

ПРОЄКТНА АКТИВНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА

У Концепції «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року (2019) серед реформ децентралізації управління та фінансування, забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти, визначальною є реформа щодо розвитку державно-приватного партнерства у системі професійної освіти та взаємозв'язку з ринком праці [2]. Відтак, у системі професійної освіти відстежуються напрями її інтеграції з ринком праці на засадах соціального, державно-приватного партнерства, що передбачає й співпрацю із роботодавцями, організаціями й підприємствами, закладами освіти вищих рівнів, науковими установами та іншими зацікавленими у якості

професійної підготовки сторонами. Означена діяльність спрямована на інноваційний розвиток закладів професійної освіти, покращення якості підготовки випускників, досягнення добробуту суспільства шляхом підвищення економічних показників та відбудови нашої держави у повоєнний час.

У цих процесах видозмінюються ознаки педагогічної діяльності педагогів закладів професійної освіти з переорієнтацією із традиційних функцій організації та здійснення освітнього процесу на такі, що характеризуються проєктною активністю, спрямованою на оновлення змісту освіти та модернізацію освітніх програм, перетворення освітнього середовища відповідно до соціокультурних цінностей, участь у дослідницьких проєктах щодо впровадження інновацій тощо.

Проєктна активність педагогічних працівників закладів професійної освіти уможлиблюється на засадах партнерства, «спрямованого не тільки на вирішення педагогічних проблем, що ґрунтуються на реалізації принципу зв'язку теорії з практикою, а й забезпечує виконання ринкових реформ, формує педагогічні моделі, інтегровані із соціально-економічними факторами: людський фактор, фактор часу, інформаційний та науковий» [1, с. 141].

Проєктна активність педагогічних працівників закладів професійної освіти на засадах партнерства передбачає системне, конструктивне та взаємовигідне співробітництво для забезпечення високої якості професійної підготовки кадрів, залучення додаткових ресурсів для розвитку професійної освіти та її орієнтації на сучасні технічні й технологічні умови. За таких обставин необхідним є повноцінне використання ресурсів і можливостей екстравертної (відкритої) педагогічної системи, ознаками якої є: комплексна інтеграція освітнього процесу з організаційно-технологічними процесами виробництва в умовах налагодженого соціального партнерства між закладом освіти та підприємствами; вивчення й застосування цифрових та виробничих технологій; використання ресурсів державно-приватного партнерства; організація дуальної форми здобуття освіти; забезпечення процесів стандартизації шляхом розроблення професійних стандартів, державних освітніх стандартів з конкретних професій, оновлення освітніх програм; участь у розвитку національної системи кваліфікацій; підвищення професійної та освітньої кваліфікацій; стажування на виробництві; сертифікація, участь у національних та міжнародних конкурсах фахової майстерності тощо [3, с. 82].

У контексті інноваційного розвитку системи професійної освіти та реалізації інвестиційних проєктів щодо її популяризації здійснюється практичне впровадження результатів проєктної активності педагогічних працівників закладів професійної освіти на засадах партнерства, зокрема й щодо розроблення та затвердження професійних стандартів. Така діяльність підтверджується конкретними результатами. Наприклад, за ініціювання Професійної спілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України розроблено професійний стандарт «Монтажник систем утеплення будівель» (<https://register.nqa.gov.ua/profstandart/montaznik-sistem-uteplenna-budivel>). У цій роботі, на засадах партнерства, об'єдналися

представники Київської обласної Професійної спілки працівників будівництва і промисловості, ТОВ «Бауміт Україна», Інституту професійної освіти НАПН України, Броварського професійного ліцею, Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Тернопільській області та ін. Активна партнерська проєктна діяльність здійснюється на базі Центру сучасних професій і технологій навчання Інституту професійної освіти НАПН України й щодо розроблення проєктів професійних стандартів з професій для сфери індустрії краси (<https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2783/>). Над розробленням цих проєктів професійних стандартів працюють представники Приватного підприємства «Академія професійної освіти фахівців індустрії краси «Партнер+» та салонів краси, науковці Інституту професійної освіти НАПН України, директор та методисти Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у м. Києві; педагогічні працівники та партнери-роботодавці Запорізького вищого професійного училища моди та стилю, навчального центру Запорізької торгово-промислової палати, Київського вищого професійного училища швейного та перукарського мистецтва та ін. Варто зазначити, що паралельно ведеться робота щодо розроблення нових освітніх стандартів та освітніх програм з означених професій.

Досвід засвідчує, що існує проблема щодо більш активної участі педагогічних працівників у проєктній діяльності, що зумовлює необхідність включення до професійного стандарту «Педагог професійного навчання» трудової функції щодо здійснення проєктної діяльності та відображення цієї функції у змісті освітніх програм підготовки педагогів професійного навчання у закладах вищої освіти. У змісті оновленого проєкту професійного стандарту «Педагог професійного навчання» ця функція декомпозиціюється професійними компетентностями, відповідними їм знаннями, уміннями та навичками. Рішенням Національного агентства кваліфікацій №2 (протокол 34 (96) від 10.11. 2022 р.) отримано схвальний висновок до проєкту професійного стандарту «Педагог професійного навчання» (<https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1717-proiekt-profesiinoho-standartu-pedahoh-profesiinoho-navchannia>).

Список використаних джерел інформації:

1. Дутка Г. Я. Педагогіка, математика, економіка: словник базових термінів. К.: УБС НБУ, 2009. 360 с.
2. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: [Електронний ресурс]. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419-р. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80>
3. Kravets S. A technology for developing professional competencă of vocational training teachers. Scientific Herald of the Institute of vocational education and training of NAES of Ukraine. Professional Pedagogy: collection of researches. / Institute of Vocational Education of NAPS of Ukraine; editorial board: V. O. Radkevych (head) etal. 2019. № 19. Pp. 80–85. Режим доступу : <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/1/article/view/345>